Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (treće vijeće)

19. studenoga 2025.*

„Žig Europske unije – Postupak opoziva – Figurativni žig Europske unije Làv – Članak 18. stavak 1. i članak 58. stavak 1. točka (a) Uredbe (EU) 2017/1001 – Dokaz stvarne uporabe – Ocjena dokaza – Nerazumni ili prekomjerni teret dokazivanja – Načelo dobre uprave – Članak 41. Povelje o temeljnim pravima”

U predmetu T-563/24,

Gürok Turizm ve Madencilik AŞ, sa sjedištem u Kütahyi (Turska), koju zastupaju J. Erdozain López, J. Vicente Martínez i M. López Camba, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO), koji zastupa D. Stoyanova-Valchanova, u svojstvu agenta,

tuženika,

a druga stranka u postupku pred žalbenim vijećem EUIPO-a bila je:

Olav GmbH, sa sjedištem u Kölnu (Njemačka),

OPĆI SUD (treće vijeće),

u sastavu, tijekom vijećanja, P. Škvařilová-Pelzl (izvjestiteljica), predsjednica, I. Nõmm i D. Kukovec, suci,

tajnik: J. Čuboň, administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

nakon rasprave održane 7. srpnja 2025.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

1 Svojom tužbom koja se temelji na članku 263. UFEU-a tužitelj, društvo Gürok Turizm ve Madencilik AŞ, traži poništenje odluke četvrtog žalbenog vijeća Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) od 22. kolovoza 2024. (predmet R 214/2024-4) (u daljnjem tekstu: pobijana odluka).

Okolnosti spora

2 Tužitelj je nositelj žiga Europske unije br. 011224821, registriranog 7. ožujka 2013., na temelju zahtjeva koji je 28. rujna 2012. podnijelo društvo Gürallar Yapi Malzemeleri Ve Kimya Sanayii Anonim Sirketi, njegov pravni prednik, za sljedeći figurativni znak:

3 Proizvodi i usluge obuhvaćeni žigom navedenim u točki 2. pripadaju razredima 8., 11., 19., 21., 35., 37. i 39. u smislu Nicanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova od 15. lipnja 1957., kako je izmijenjen i dopunjen, te odgovaraju sljedećem opisu za svaki od tih razreda:

– razred 8.: „Ručni alati i sprave s ručnim pokretanjem; noževi, vilice i žlice; hladno oružje; sprave za brijanje; jedaći pribor od plemenitih metala ili obložen tim metalima, tj. noževi, žlice i vilice; neelektrični rezači za jaja ili sir, neelektrični rezači za pizzu, neelektrične sprave za guljenje voća i povrća”;

– razred 11.: „Uređaji za rasvjetu, grijanje, proizvodnju pare, kuhanje, hlađenje, sušenje, ventilaciju, vodoopskrbu i sanitarna oprema; kade za kupanje, kadice za pranje intimnih dijelova tijela (bidei), instalacije za kupaonice, kabine za tuširanje, pisoari (sanitarni uređaji), nužnici, zahodi, prenosivi; zahodi, slivnici”;

– razred 19.: „Nemetalni građevinski materijali; krute nemetalne cijevi za gradnju; asfalt, katran i bitumen (smola); nemetalne prenosive konstrukcije; nemetalni spomenici; oblikovani materijali za gradnju i izgradnju cesta, od betona, gipsa, poluporculana (majolike), gline, pijeska, prirodnog kamena, sintetičkog kamena, drva, plastike ili sintetičkih materijala; građevine, prečke u krletkama, prepreke; prirodni ili sintetički premazi nemetalnih površina za potrebe gradnje u obliku ploča ili traka; stakleni blokovi za zgradu, staklene cigle za gradnju, staklene cijevi, staklene ploče, staklene ploče za građevinarstvo”;

– razred 21.: „Pribor i posuđe za kućanstvo ili za kuhinju; češljevi i spužve; četke (osim kistova); materijali za četke; pribor za čišćenje; žica za struganje parketa; sirovo ili poluobrađeno staklo (osim građevinskog stakla); stakleni proizvodi, porculansko i keramičko posuđe koje nije obuhvaćeno drugim razredima; zdjelice plitkog dna, ćupovi, kutije za kekse, čaše, šalice, poslužavnici, čašice za jaja, šalice za kavu, tavice, boce širokog dna i uskog grla, kalupi za kolače, čajnici, stolno posuđe (osim noževa, vilica i žlica), od stakla i porculana, tj. plitice, velike

šalice, tanjuri, soljenke i paprenke, posude za umake, pehari i vaze; kipići i umjetnički predmeti od stakla i porculana”;

– razred 35.: „Oglašavanje; vođenje komercijalnih poslova; komercijalna administracija; uredski poslovi; sastavljanje ručnih alata i instrumenata za treće osobe (ručnih), uređaja za rasvjetu, grijanje, proizvodnju pare, kuhanje, hlađenje, sušenje, ventilaciju, isporuku vode i sanitarne instalacije, građevinski materijal, krute nemetalne cijevi za gradnju, nemetalne prijenosne konstrukcije, spomenici, nemetalni, pribor i posuđe za kućanstvo ili za kuhinju, stakleni proizvodi, porculansko i keramičko posuđe (osim njihova prijevoza) kako bi se klijentima omogućilo da lakše identificiraju i kupuju te proizvode; sve navedene usluge koje se mogu pružati u trgovinama u maloprodaji, na veleprodajnim mjestima, putem prodajnih kataloga poštom ili elektroničkim putem, na primjer putem internetskih stranica ili programa televizijske kupnje”;

– razred 37.: „Izgradnja; popravci; usluge postavljanja; građevinske usluge; građevinarstvo, popravak i obnova”;

– razred 39.: „Prijevoz; ambalažiranje i uskladištenje proizvoda; organiziranje putovanja; usluge agencija za prijevoz u obliku organizacije izleta za turiste, usluge agencija za naručivanje prijevoza tereta u obliku posredovanja u zakupu brodskog tereta, usluge putničkih agencija u obliku prijevoza teretnim brodovima, usluge turističkog ureda u obliku usluga turističkih agencija i turističkih vodiča, usluge rezervacije prijevoza, putovanja i putnih karata, usluge organiziranja putovanja”.

4 Društvo Olav GmbH, druga stranka u postupku pred žalbenim vijećem, podnijelo je 8. prosinca 2022. zahtjev za opoziv žiga navedenog u točki 2. ove presude za sve proizvode i usluge za koje je navedeni žig bio registriran, na temelju članka 58. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o žigu Europske unije (SL 2017., L 154, str. 1.), zbog toga što se taj žig nije stvarno rabio tijekom neprekinutog razdoblja od pet godina.

5 Odlukom od 28. studenoga 2023. Odjel za poništaje djelomično je prihvatio zahtjev i proglasio opoziv osporavanog žiga za sve proizvode navedene u točki 3. ove presude, osim za „posuđe za kućanstvo ili za kuhinju; staklene proizvode koji nisu obuhvaćeni drugim razredima; zdjelice plitkog dna, ćupove, kutije za kekse, čaše, šalice, šalice za kavu, boce širokog dna i uskog grla, stolno posuđe (osim noževa, vilica i žlica), od stakla i porculana, tj. plitice, velike šalice, tanjure, pehare” iz razreda 21.

6 Olav GmbH podnio je 28. siječnja 2024. žalbu EUIPO-u protiv odluke Odjela za poništaje na temelju članaka 66. do 71. Uredbe br. 2017/1001, u dijelu u kojem se njome nije proglasio opoziv osporavanog žiga za proizvode navedene u točki 5. ove presude.

7 Pobijanom odlukom žalbeno vijeće poništilo je odluku Odjela za poništaje smatrajući, u biti, da dokazi koje je podnio tužitelj ne dosežu potrebnu razinu dokazne snage kojom se može dokazati opseg uporabe osporavanog žiga i da je nepostojanje tužiteljevih dodatnih objašnjenja i unakrsnih upućivanja prepreka tomu da se navedeni dokazi mogu smatrati čvrstim, objektivnim i dostatnim.

Zahtjevi stranaka

8 Tužitelj od Općeg suda u biti zahtijeva da:

– poništi pobijanu odluku u dijelu u kojem je njome prihvaćen zahtjev za opoziv za sve proizvode iz razreda 21. obuhvaćene osporavanim žigom;

– naloži EUIPO-u snošenje troškova;

– naloži društvu Olav GmbH snošenje troškova.

9 EUIPO od Općeg suda zahtijeva da poništi pobijanu odluku.

10 Tužitelj je na raspravi dopunio svoj tužbeni zahtjev podredno zahtijevajući od Općeg suda da preinači pobijanu odluku.

11 Osim toga, tužitelj je na raspravi izjavio da odustaje od svojeg zahtjeva da se društvu Olav GmbH naloži snošenje troškova, jer ono nije bilo stranka u postupku pred Općim sudom, što je uneseno u zapisnik s rasprave.

O pravu

Dopuštenost određenih dijelova tužbenog zahtjeva

Dopuštenost dijela tužbenog zahtjeva za preinaku pobijane odluke

12 Tužitelj je na raspravi pred Općim sudom istaknuo dodatni tužbeni zahtjev kojim podredno traži preinaku pobijane odluke. Tužitelj u biti zahtijeva od Općeg suda da utvrdi, poput Odjela za poništaje, da je osporavani žig bio u stvarnoj uporabi na temelju dokaza podnesenih tijekom predsudskog postupka.

13 U skladu s člankom 21. Statuta Suda Europske unije primjenjivog na postupak pred Općim sudom u skladu s člankom 53. stavkom 1. istog statuta kao i člankom 76. Poslovnika Općeg suda, tužba mora, između ostalog, naznačivati predmet spora i sadržavati tužbeni zahtjev. Tužbeni razlozi trebaju biti izneseni precizno i nedvosmisleno jer bi u suprotnom postojala opasnost za Opći sud da odlučuje *infra* ili *ultra petita*, te bi moglo doći do opasnosti od povrede tuženikovih prava (vidjeti, u tom smislu i po analogiji, presudu od 21. listopada 2015., Petco Animal Supplies Stores/OHIM – Gutiérrez Ariza (PETCO), T-664/13, EU:T:2015:791, t. 24. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, novi tužbeni zahtjev koji je prvi put iznesen na raspravi ne može se prihvatiti jer bi se u protivnom tuženiku uskratila mogućnost da pripremi svoj odgovor i time povrijedila prava obrane (vidjeti, u tom smislu, presude od 17. ožujka 2005., Komisija/AMI Semiconductor Belgium i dr., C-294/02, EU:C:2005:172, t. 75. i od 15. rujna 2021., ADR Center/Komisija, T-364/15, neobjavljenu, EU:T:2021:593, t. 65. i navedenu sudsku praksu).

14 Dakle, u obzir se mogu uzeti samo tužbeni zahtjevi izneseni u aktu kojim se pokreće postupak, a utemeljenost tužbe treba ispitati samo s obzirom na tužbene zahtjeve iz tog akta. Članak 84. stavak 1. Poslovnika dopušta iznošenje novih razloga ako se temelje na pravnim ili činjeničnim elementima za koje se saznalo tijekom postupka. Iz sudske prakse proizlazi da taj uvjet *a fortiori*

uređuje svaku izmjenu tužbenog zahtjeva, te se u nedostatku pravnih ili činjeničnih elemenata za koja se saznalo u pisanom dijelu postupka, u obzir može uzeti samo zahtjev iz tužbe (vidjeti, u tom smislu, presudu od 21. listopada 2015., PETCO, T-664/13, EU:T:2015:791, t. 25. i navedenu sudsku praksu).

15 Međutim, u ovom se slučaju zahtjev za preinaku pobijane odluke ne temelji ni na jednom novom elementu u smislu članka 84. stavka 1. Poslovnika, tako da se, čak i pod pretpostavkom da je tužitelj želio prilagoditi svoj tužbeni zahtjev na raspravi, takva izmjena ne može prihvatiti s obzirom na nepostojanje bilo kojeg novog pravnog i činjeničnog elementa za koji se saznalo tijekom postupka.

16 Iz toga slijedi da je tužbeni zahtjev kojim se podredno traži preinaka pobijane odluke, koji je prvi put istaknut na raspravi pred Općim sudom, nedopušten.

Dopuštenost dijela zahtjeva kojim se EUIPO pridružuje tužiteljevu zahtjevu.

17 Svojim jedinim zahtjevom EUIPO se pridružuje tužiteljevu zahtjevu za poništenje pobijane odluke.

18 Međutim, iako EUIPO nema aktivnu legitimaciju koja se zahtijeva za podnošenje tužbe protiv odluke žalbenog vijeća, on ipak ne može biti dužan sustavno braniti svaku pobijanu odluku žalbenog vijeća ili obvezno zahtijevati odbijanje svake tužbe podnesene protiv takve odluke. Ništa se ne protivi tomu da se EUIPO pridruži tužiteljevu zahtjevu ili, pak, da samo prepusti donošenje odluke nahođenju Općeg suda, iznoseći pritom argumente za koje smatra da su prikladni za pojašnjenje Općem sudu. Nasuprot tomu, on ne može postaviti zahtjev za poništenje ili preinaku odluke žalbenog vijeća o pitanju koje nije bilo istaknuto u tužbi ili iznijeti razloge koji nisu bili istaknuti u tužbi (vidjeti presudu od 25. listopada 2005., Peek & Cloppenburg/OHIM (Cloppenburg), T-379/03, EU:T:2005:373, t. 22. i navedenu sudsku praksu).

19 U ovom slučaju valja primijetiti da tužitelj prigovara žalbenom vijeću da je, u biti, u okviru postupka opoziva postavilo toliko visok zahtjev kvalitete dokaza da bi on predstavljao iznimno teško opterećenje koje nije praktično za potrebe dokazivanja stvarne uporabe osporavanog žiga. Osim toga, tužitelj tvrdi da je žalbeno vijeće počinilo pogrešku u ocjeni smatrajući da dokazi koji se odnose na opseg uporabe navedenog žiga nisu dovoljni da bi se ona smatrala stvarnom.

20 EUIPO u biti podupire tužiteljevu argumentaciju i prigovara žalbenom vijeću da je u posebnim činjeničnim okolnostima ovog slučaja nametnulo nerazuman zahtjev kvalitete dokaza, tako da pobijanu odluku valja poništiti.

21 Iz toga slijedi da jedini dio tužbenog zahtjeva, kojim se EUIPO pridružuje tužiteljevu zahtjevu za poništenje, treba proglasiti dopuštenim, s obzirom na to da on i argumenti izneseni u prilog njemu ne izlaze iz okvira zahtjeva i argumenata koje je iznio tužitelj.

Meritum

22 Tužitelj navodi samo jedan tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 58. stavaka 1. i 2. Uredbe 2017/1001. On u biti prigovara žalbenom vijeću da je smatralo da se opseg uporabe osporavanog žiga ne može dokazati, s obzirom na slabu dokaznu vrijednost podnesenih dokaza, i da mu je prigovorilo da nije pružio dodatna objašnjenja i da nije dovoljno detaljno obrazložio sve elemente istaknute u prilog njegovoj argumentaciji.

23 EUIPO također tvrdi da je žalbeno vijeće tužitelju nametnulo nerazuman teret dokazivanja.

24 Međutim, EUIPO ističe nedopuštenost elemenata i argumenata koje je tužitelj iznio u točkama 41. i 42. tužbe, koji su prvi put izneseni pred Općim sudom.

25 U ovom slučaju, kako bi podnio dokaz o stvarnoj uporabi osporavanog žiga, tužitelj je podnio sljedeće dokaze:

– presliku zaslona internetske stranice „company.lav.com.tr” iz travnja 2023. (prilog 1.);

– odabir nedatiranih fotografija koje prikazuju pakiranja proizvoda navedenih u točki 5. ove presude dostupna za prodaju (prilog 2.);

– presliku zaslona internetske stranice „company.lav.com.tr” iz travnja 2023., koja upućuje na razne publikacije više medijskih kuća (prilog 3.);

– odabir računa, popise pakiranja i druge poslovne isprave datirane od 2017. do 2022. (prilog 4.);

– dva kataloga proizvoda koji sadržavaju element „lav” iz 2014. i 2023. (prilozi 10. i 11.);

– izvadak iz turskog trgovačkog registra od 10. travnja 2024. o spajanju pravne osobe tužitelja u ovom predmetu i društva Gürallar Yapi Malzemeleri Ve Kimya Sanayii Anonim Sirketi (prilog 12.).

26 Tužitelj tvrdi, kao prvo, da točke 70. i 71. pobijane odluke sadržavaju proturječje u obrazloženju jer je, s jedne strane, žalbeno vijeće istaknulo djelatnost tužitelja i njegova pravnog prednika u svojstvu nositelja osporavanog žiga u industriji stakla i izvozu određenih predmetnih proizvoda u 140 zemalja, među kojima su Španjolska i Francuska, kao i postojanje ureda za stavljanje na tržište i prodaju u Italiji i, s druge strane, zaključilo u točki 72. iste odluke da se jedino jasno upućivanje na relevantno područje odnosi na Tursku. Osim toga, tužitelj ističe da predmetni katalozi, kako su navedeni u prilozima 10. i 11., sadržavaju navode na španjolskom i francuskom jeziku te tvrdi da je isključiva uporaba engleskog i turskog jezika za kataloge opravdana postojanjem samo jedne verzije namijenjene međunarodnoj distribuciji.

27 Kao drugo, tužitelj u biti ističe da se dokumenti dostavljeni u prilozima 4. do 9. sastoje od niza carinskih dokumenata koji sadržavaju naznaku uporabe osporavanog žiga s elementom „lav” koji se nalazi na navedenim dokumentima upućenima društvima sa sjedištem u cijeloj Europskoj uniji. Osim toga, ističe da svi računi sadržavaju zajedničko upućivanje na proizvode obuhvaćene osporavanim žigom, identificirane istom tekstualnom strukturom sastavljenom od velikih slova „LV” iza kojih slijedi spojnica prije navođenja posebne reference dotičnog proizvoda.

28 Kao treće, tužitelj ističe ukupan broj od 2919 redaka s oznakom LV u računima koji se odnose na prodaju proizvoda obuhvaćenih osporavanim žigom, podijeljenih na cijelo relevantno razdoblje i čiji ukupni iznos iznosi više od 6,485 milijuna eura.

29 Kao četvrto, tužitelj prigovara žalbenom vijeću da je, u biti, počinilo pogrešku u ocjeni time što je u točki 76. pobijane odluke smatralo da podneseni računi ne dokazuju da su proizvodi koji navodno nose osporavani žig bili ponuđeni na prodajnom mjestu u Uniji, a još manje da ih je kupio krajnji potrošač i da je, osim toga, bilo teško znati kada su proizvodi koji su navodno otpremljeni „u Europu" stvarno prodavani na bilo kojem maloprodajnom mjestu. Osim toga, prema tužiteljevu mišljenju, žalbeno vijeće počinilo je pogrešku koja se tiče prava time što je prvi put u predsudskoj fazi smatralo da je on dužan podnijeti dokaz o prodaji predmetnih proizvoda izravno krajnjim potrošačima.

30 Kao peto, tužitelj osporava ocjene žalbenog vijeća koje proizlaze iz točaka 82. do 84. pobijane odluke, prema kojima se, u biti, oznake proizvoda i opisi koji se nalaze na računu doduše mogu odnositi na proizvode iz kataloga koji se prodaju pod žigom čija stvarna uporaba treba biti dokazana, ali je ta situacija sama po sebi hipotetska i očito nije istovjetna čvrstom i objektivnom dokazu o stvarnoj i dostatnoj uporabi koja je potrebna kako bi se dokazala stvarna uporaba.

31 Prema tužiteljevu mišljenju, nije bilo razumno od njega zahtijevati da uspostavi vezu između svakog od 2919 redaka utvrđenih u računima u kojima se navode proizvodi obuhvaćeni osporavanim žigom s referencama i fotografijama u katalozima. Tužitelj osim toga tvrdi da postoje opisi proizvoda koji su povezani s upućivanjima navedenima na popisima pakiranja iz priloga 4. do 9. Takva bi obveza predstavljala iznimno teško i nepraktično opterećenje. Osim toga, tužitelj u biti tvrdi da žalbeno vijeće nije imalo nikakav razlog da ne provede provjeru unakrsnih upućivanja koje je proveo Odjel za poništaje niti da to samo učini tijekom svoje analize.

32 Kao šesto, što se tiče opsega uporabe osporavanog žiga, tužitelj smatra da su dokazi podneseni u prilozima 4. do 9. sadržavali velik broj računa koji je sam po sebi bio dovoljan za dokazivanje znatne količine prodanih proizvoda i, prema tome, opsega uporabe navedenog žiga.

33 Konkretnije, tužitelj tvrdi da kumulativni iznosi ostvarene prodaje proizlaze iz računa upućenih primateljima sa sjedištem na relevantnom području, što je potkrijepljeno i popisima pakiranja i carinskim dokumentima dostavljenima u njihovu potporu. Osim toga, prema tužiteljevu navodu, iznosi fakturirani u eurima odnosili su se na proizvode koji nose element „lav".

34 EUIPO tvrdi, kao prvo, da žalbeno vijeće nije počinilo pogrešku u ocjeni, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, u pogledu adresata računa i da, u biti, žalbeno vijeće nije tvrdilo da se uporaba treba odnositi na krajnje potrošače kako bi bila priznata kao vanjska uporaba.

35 Kao drugo, kad je riječ o teretu i standardu dokazivanja, EUIPO ističe da je žalbeno vijeće priznalo, kao prvo, u točkama 35. i 36. pobijane odluke, da su dokumenti koji se nalaze u prilozima 4. do 9. u velikom dijelu izričiti i da sadržavaju oznake proizvoda kao i upućivanja na osporavani žig, kao drugo, u točkama 49. i 50. pobijane odluke, da računi i poslovne isprave pokazuju da proizvode prodaje nositelj navedenog žiga ili da se prodaju uz njegovu suglasnost, različitim subjektima u više država članica Unije, tako da su dokazi pružali dovoljno podataka o teritorijalnom opsegu navodne uporabe, kao treće, u točki 53. pobijane odluke, da se osporavani žig pojavljivao u navođenju proizvoda na računima i poslovnim ispravama, u katalozima i na preslikama zaslona

tužiteljevih internetskih stranica i da je uporaba tog žiga bila javna, vanjska i očita za stvarne ili potencijalne klijente proizvoda i, kao četvrto, u točki 64. pobijane odluke, da podneseni katalozi pokazuju uporabu osporavanog žiga za niz proizvoda koje on označava.

36 Kao treće, EUIPO je utvrdio da je žalbeno vijeće u točkama 83., 84. i 87. pobijane odluke, suprotno tomu, utvrdilo da tužitelj nije dokazao opseg uporabe osporavanog žiga jer nije pružio objašnjenja ili dokaze na temelju kojih bi se mogla utvrditi jasna veza između točnih proizvoda navedenih u različitim računima i preostale dokumentacije, uključujući različite oznake proizvoda. Osim toga, EUIPO primjećuje da je žalbeno vijeće smatralo da su unakrsna upućivanja računima mogla dati zahtijevanu dokaznu vrijednost koja nije postojala u tužiteljevim očitovanjima i da je Odjel za poništaje odlučio na temelju običnih vjerojatnosti ili pretpostavki.

37 U tom pogledu EUIPO ističe, kao što je to učinio i tužitelj u okviru tužbe, da je Opći sud već potvrdio da pažljiva usporedba oznaka proizvoda na prikazima proizvoda na fotografijama i katalozima, s jedne strane, i na računima, s druge strane, nije jednaka običnoj procjeni vjerojatnosti ili pukoj pretpostavci, nego da podrazumijeva racionalan i logički postupak u okviru ocjene stvarne uporabe (vidjeti, u tom smislu, presudu od 17. srpnja 2024., W. B. Studio/EUIPO – E.Land Italy (BF BELFE), T-54/23, neobjavljenu, EU:T:2024:481, t. 60. i 61.). Štoviše, EUIPO primjećuje da je žalbeno vijeće u točkama 79., 80., 82. i 83. pobijane odluke priznalo rad Odjela za poništaje i potvrdilo opise proizvoda iz dokumenata u kojima se nalaze upućivanja na osporavani žig. Navedena upućivanja također sadržavaju kratak opis proizvoda koji omogućuje identifikaciju u računima sedam primjera oznaka proizvoda koji se mogu povezati s katalozima, u skladu s objašnjenjima koja je tužitelj dao Odjelu za poništaje i žalbenom vijeću. Naime, tužitelj je u svojim očitovanjima o dokazu uporabe od 14. travnja 2023. i u svojim očitovanjima u odgovoru na žalbu od 22. svibnja 2024. objasnio da referentni brojevi koji se nalaze na stranicama 122. do 127. kataloga podnesenog u prilogu 10. mogu biti predmet unakrsnih uspoređivanja s računima. Također je dostavio popis proizvoda pod referentnim brojevima i koji se nalaze na slikama.

38 U tim okolnostima, kao četvrto, EUIPO smatra da tužitelj nije imao nikakav razlog pružiti dodatna objašnjenja kako bi povezao svaki od predmeta navedenih u računima i katalozima proizvoda, tako da je žalbeno vijeće, u posebnim okolnostima ovog predmeta, nametnulo nerazuman teret dokazivanja u smislu Uredbe 2017/1001 i točke 31. presude od 19. listopada 2022., Louis Vuitton Malletier/EUIPO – Wisniewski (Prikaz uzorka šahovnice II) (T-275/21, neobjavljena, EU:T:2022:654).

39 Posljedično, EUIPO nije podnio očitovanja u odgovoru na druge tužiteljeve argumente te zahtijeva poništenje pobijane odluke.

40 U skladu s člankom 18. stavkom 1. prvim podstavkom Uredbe 2017/1001 i člankom 58. stavkom 1. točkom (a) iste uredbe, prava nositelja žiga Europske unije proglašavaju se opozvanima na temelju zahtjeva podnesenog EUIPO-u ako se tijekom neprekinutog razdoblja od pet godina žig nije stvarno rabio u Uniji u odnosu na proizvode ili usluge za koje je registriran, a ne postoje opravdani razlozi za neuporabu.

41 Što se tiče kriterija za ocjenu stvarne uporabe, članak 10. stavak 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/625 od 5. ožujka 2018. o dopuni Uredbe 2017/1001 i o stavljanju izvan snage Delegirane uredbe (EU) 2017/1430 (SL 2018., L 104, str. 1.) primjenjuje se *mutatis mutandis* na postupke opoziva na temelju članka 19. stavka 1. te uredbe. Članak 10. stavak 3. navedene delegirane uredbe predviđa da se dokaz o uporabi mora odnositi na mjesto, vrijeme, opseg i prirodu uporabe spornog žiga.

42 Usto, na temelju članka 10. stavka 4. Delegirane uredbe 2018/625, dokaz stvarne uporabe se ograničava na podnošenje pratećih dokumenata i predmeta kao što su paketi, oznake, cjenici, katalozi, računi, fotografije, novinski oglasi i pisane izjave iz članka 97. stavka 1. točke (f) Uredbe (EU) 2017/1001.

43 U okviru postupka opoziva žiga, načelno je na njegovu nositelju da dokaže stvarnu uporabu navedenog žiga (vidjeti presudu od 23. siječnja 2019., Klement/EUIPO, C-698/17 P, neobjavljenu, EU:C:2019:48, t. 57. i navedenu sudsku praksu).

44 Stvarna uporaba žiga ne može biti dokazana putem vjerojatnosti ili presumpcija, već se mora zasnivati na konkretnim i objektivnim elementima koji dokazuju efektivnu i dostatnu uporabu žiga na dotičnom tržištu. Stoga valja provesti opću ocjenu koja uzima u obzir sve relevantne čimbenike konkretnog slučaja i koja podrazumijeva određenu međuovisnost čimbenika koji se uzimaju u obzir (vidjeti presudu od 8. srpnja 2020., Euroapotheca/EUIPO – General Nutrition Investment (GNC LIVE WELL), T-686/19, neobjavljenu, EU:T:2020:320, t. 35. i navedenu sudsku praksu).

45 Ne zahtijeva se da svaki dokaz sadržava informacije o svakom od četiriju elemenata na koje se mora odnositi dokaz stvarne uporabe, odnosno o mjestu, vremenu, prirodi i opsegu uporabe. Skup dokaza mogao bi omogućiti utvrđenje činjenica koje treba dokazati, čak i ako svaki od tih dokaza, promatran zasebno, ne bi mogao dokazati točnost tih činjenica (vidjeti presudu od 5. ožujka 2019., Meblo Trade/EUIPO – Meblo Int (MEBLO), T-263/18, neobjavljenu, EU:T:2019:134, t. 84. i navedenu sudsku praksu). Usto, pitanje je li uporaba ranijeg žiga stvarna mora se ocjenjivati općenito, uzimajući u obzir sve relevantne čimbenike. Dakle, nije riječ o analizi svakog dokaza zasebno, nego o njihovoj zajedničkoj analizi, kako bi se iz njih mogao utvrditi najvjerojatniji i dosljedan smisao (vidjeti presudu od 21. studenoga 2013., Recaro/OHIM – Certino Mode (RECARO), T-524/12, neobjavljenu, EU:T:2013:604, t. 31. i navedenu sudsku praksu).

46 Uvodno, kao što je to potvrđeno na raspravi, s obzirom na to da vrijeme, mjesto i priroda uporabe osporavanog žiga nisu dovedeni u pitanje u okviru ovog postupka, valja ispitati podnesene elemente i argumente koje su iznijele stranke u dijelu u kojem se odnose na opseg stvarne uporabe i teret dokazivanja te uporabe koji je na nositelju navedenog žiga.

47 U tim okolnostima valja podsjetiti, kao prvo, na to da među strankama nije sporno da iz točaka 6. i 40. pobijane odluke proizlazi da relevantno razdoblje koje se odnosi na vrijeme uporabe osporavanog žiga traje od 8. prosinca 2017. do 7. prosinca 2022.

48 Kao drugo, iz točaka 49. i 50. pobijane odluke proizlazi da dokazi koje je podnio tužitelj, koji je subjekt sa sjedištem izvan Unije, to jest u Turskoj, dokazuju da je tužitelj – ili, uz njegov pristanak, drugi distributeri – prodavao svoje proizvode različitim subjektima u više država članica Unije, među kojima su osobito Njemačka, Austrija, Belgija, Bugarska, Hrvatska, Danska, Španjolska, Irska, Italija, Grčka, Mađarska, Litva, Malta, Nizozemska, Poljska, Češka, Rumunjska, Slovačka i Švedska, te da su valute navedene na različitim računima i poslovnim ispravama uglavnom bile u eurima.

49 Kao treće, što se tiče prirode uporabe osporavanog žiga, iz točaka 51. do 64. pobijane odluke proizlazi da su dokazi sadržavali dovoljno primjera uporabe navedenog žiga da bi se zaključilo da se potonji rabio za proizvode kao oznaka njihova trgovačkog podrijetla.

50 Kao četvrto, žalbeno je vijeće u točkama 51. do 53. pobijane odluke smatralo da se osporavani žig rabio kao žig u trgovačkom prometu, osobito s obzirom na to da se navedeni žig rabio javno, na vanjski i očit način za stvarne ili potencijalne klijente predmetnih proizvoda na području Unije. Konkretnije, žalbeno vijeće zaključilo je da je dovoljno utvrđena očita veza između, s jedne strane, navedene uporabe kao oznake trgovačkog podrijetla i kao sredstva oglašavanja i, s druge strane, relevantnih proizvoda iz razreda 21. koji su predmet tužbe.

51 Osim toga, kao peto, u točkama 54. do 62. pobijane odluke žalbeno vijeće smatralo je da dokazi koje je podnio tužitelj u biti dokazuju uporabu znaka kako je registriran.

52 Međutim, što se tiče opsega uporabe osporavanog žiga, žalbeno vijeće smatralo je, za razliku od Odjela za poništaje, da na temelju svih dokaza ne može zaključiti da je stvarna uporaba navedenog žiga bila dovoljno dokazana za relevantne proizvode koji su predmet žalbe i da se, osim toga, navedena uporaba u tom smislu ne može dokazati pukim vjerojatnostima ili pretpostavkama.

53 U tom pogledu, kao prvo, kad je riječ o katalozima iz priloga 10. i 11., žalbeno vijeće je u točkama 71. do 73. pobijane odluke smatralo da su oni dostavljeni na engleskom i turskom jeziku, da se odnose na 2014. i 2023. i da osporavani žig jasno prikazuju u obliku verbalnog žiga ili figurativnog znaka u vezi s različitim staklenim proizvodima, ali da se ne može izvesti nikakav zaključak o opsegu takve uporabe, jer je bilo teško utvrditi mjesta u kojima su katalozi tiskani ili objavljeni ili dokazati mjesta i narav njihove distribucije. Osim toga, žalbeno vijeće zaključilo je da katalozi ne dokazuju da su predmetni proizvodi stvarno bili ponuđeni pod osporavanim žigom tijekom relevantnog razdoblja i na relevantnom području. U tom pogledu, žalbeno vijeće također je prigovorilo tužitelju da nije podnio dodatne informacije.

54 Kao drugo, žalbeno vijeće smatralo je da je točno da se dokazi koje je podnio tužitelj uvelike oslanjaju na račune i poslovne isprave iz priloga 4. do 9. iz kojih je vidljiva stvarna prodaja predmetnih proizvoda. Međutim, smatralo je da ti dokumenti nemaju potrebnu dokaznu vrijednost, jer je u biti bilo nemoguće utvrditi pojedinačne proizvode obuhvaćene različitim oznakama proizvoda kao i njihov trgovački obujam, učestalost i trajanje prodaje i s obzirom na to da se navedenim računima ne dokazuje da su proizvodi koji navodno nose osporavani žig bili ponuđeni na nekom prodajnom mjestu u Uniji, a još manje da ih je neki krajnji potrošač kupio. Osim toga, žalbeno vijeće prigovorilo je tužitelju da nije dostavio račune za prodaju lokalnim distributerima ili krajnjim potrošačima, fotografije proizvoda dobre kvalitete u trgovinama trgovaca na malo na području Unije, kataloge ili bilo koji drugi promidžbeni materijal koji dokazuje uporabu među potrošačima Unije.

55 U tom smislu, kao treće, žalbeno je vijeće u točki 83. pobijane odluke, u biti, prigovorilo tužitelju da nije dao više detalja o sadržaju računa i o proizvodima koji su u njima konkretno navedeni, pri čemu je ignorirao referencijski rad Odjela za poništaje. Stoga je žalbeno vijeće smatralo da tužitelj nije mogao objasniti postojanje jasne veze, izražene i dokazane, koja omogućuje saznanje na koje se proizvode iz kataloga oznake odnose i da na temelju navedenih oznaka nije bilo moguće utvrditi konkretne proizvode o kojima se radilo i koliki je bio opseg njihove uporabe. Prema mišljenju žalbenog vijeća, nepostojanje takvih objašnjenja narušava i oslabljuje dokaznu vrijednost računa. Također je u točki 84. pobijane odluke smatralo da su svi podneseni dokazi nedostatni da bi činili skup čvrstih i objektivnih dokaza o stvarnoj uporabi. Osim toga, prema mišljenju žalbenog vijeća, navedeni dokazi ne ispunjavaju zahtjeve potrebne za dokazivanje stvarne uporabe osporavanog žiga. Slijedom toga, žalbeno vijeće smatralo je da je u biti bilo dužno ograničiti svoje ispitivanje, s obzirom na to da se ono ne može temeljiti na pretpostavkama ili vjerojatnostima zbog nepostojanja dokaza.

56 Naposljetku, kao četvrto, u točki 85. pobijane odluke žalbeno vijeće prigovorilo je tužitelju da je dostavio dokumente iznimno loše kvalitete, koja je čak onemogućavala njihovo čitanje i razumijevanje, te – u točki 86. navedene odluke – da je podnio račune koji su sadržavali oznake proizvoda koje ne sadržavaju navod „lv-” koji upućuje na osporavani žig. Slijedom toga, žalbeno vijeće smatralo je da ukupni fakturirani iznosi ne odgovaraju isključivoj prodaji proizvoda obuhvaćenih navedenim žigom.

57 Prema sudskoj praksi i kao što to proizlazi iz točaka 43. do 45. ove presude, čak i ako je dokazna vrijednost nekog dokaza ograničena, jer on, promatran zasebno, ne dokazuje sa sigurnošću jesu li i na koji način predmetni proizvodi stavljeni na tržište, te čak i ako taj element stoga nije sam po sebi odlučujući, ipak ga se može uzeti u obzir prilikom opće ocjene stvarne uporabe. To je tako, primjerice, ako taj element potkrepljuje druge čimbenike relevantne za predmetni slučaj (vidjeti, u tom smislu, presudu od 6. ožujka 2014., Anapurna/OHIM – Annapurna (ANNAPURNA), T-71/13, neobjavljenu, EU:T:2014:105, t. 45. i navedenu sudsku praksu).

58 U ovom slučaju, kao prvo, valja primijetiti da je žalbeno vijeće moglo lako ispitati sve dokaze koje je podnio tužitelj, te je na temelju toga obrazloženo utvrdilo vrijeme, mjesto i uporabu osporavanog žiga. Konkretnije, u točkama 35. i 36. pobijane odluke žalbeno vijeće potvrdilo je da su dokumenti koji se nalaze u prilozima 4. do 9. u velikom dijelu izričiti i da sadržavaju oznake proizvoda kao i navode o osporavanom žigu. Osim toga, žalbeno vijeće također je smatralo da su ključne informacije sadržane u dostavljenim dokumentima jasne i razumljive, što ih je učinilo uvelike izričitima i dostatnima za potrebe ovog postupka.

59 Stoga je žalbeno vijeće u svojem obrazloženju proturječilo samom sebi kada je tužitelju u točkama 84. do 86. pobijane odluke prigovorilo da je podnio dokaze loše kvalitete, koji nisu čvrsti i objektivni dokazi o uporabi osporavanog žiga.

60 Kao drugo, žalbeno vijeće također je u pobijanoj odluci sačinilo proturječno obrazloženje time što je u točkama 72. i 73. navedene odluke zaključilo da katalozi iz priloga 10. i 11. ne dokazuju da su predmetni proizvodi stvarno bili ponuđeni za prodaju na relevantnom području, dok je prethodno utvrdilo, u točkama 70. i 71. iste odluke, na temelju navedenih kataloga, da je tužitelj bio aktivan u industriji stakla i da je izvozio svoje proizvode u 140 zemalja, među kojima su i države članice Unije, utvrđujući, osim toga, postojanje ureda za stavljanje na tržište i prodaju dijela navedenih proizvoda u Italiji.

61 Kao treće, suprotno onomu što tvrdi EUIPO, iz točke 76. pobijane odluke proizlazi da je žalbeno vijeće namjeravalo kao dokaz o uporabi osporavanog žiga nametnuti svaki element kojim se može dokazati prodaja predmetnih proizvoda krajnjim potrošačima na području Unije. No, utvrđenje da se vanjska uporaba žiga, u smislu sudske prakse, nužno sastoji od uporabe usmjerene na krajnje potrošače, isključilo bi iz zaštite Uredbe 2017/1001 žigove koji se upotrebljavaju samo u odnosima između društava. Naime, relevantna javnost kojoj se žigovi obraćaju ne obuhvaća samo krajnje potrošače, nego i stručnjake, industrijske klijente i druge profesionalne korisnike (vidjeti presudu od 1. ožujka 2023., Worldwide Brands/EUIPO – Wan (CAMEL), T-552/21, neobjavljenu, EU:T:2023:98, t. 88. i navedenu sudsku praksu).

62 Stoga je žalbeno vijeće počinilo pogrešku koja se tiče prava kada je tužitelju, u biti, naložilo da podnese dokaz o prodaji predmetnih proizvoda krajnjim potrošačima kao dokaz stvarne uporabe osporavanog žiga. Osim toga, iz navedenog slijedi da dokaz prodaje predmetnih proizvoda

krajnjim potrošačima nije relevantan u ovom slučaju, tako da valja odbiti elemente i argumente koje je tužitelj iznio u točkama 41. i 42. tužbe, a da pritom nije potrebno odlučiti o njihovoj dopuštenosti.

63 Kao četvrto, valja podsjetiti na to da je u točki 88. pobijane odluke žalbeno vijeće zaključilo da spis ne sadržava dostatne dokaze, čak ni razmatrane zajedno, na temelju kojih se može zaključiti o opsegu uporabe osporavanog žiga za dotične proizvode.

64 U tom pogledu, kao prvo, točno je da se na temelju priloga 10. i 11. ne može izričito i nedvosmisleno dokazati uporaba spornog žiga na relevantnom području i tijekom relevantnog razdoblja. Međutim, u skladu sa sudskom praksom, valja utvrditi da su tržišno trajanje nekog proizvoda koje općenito traje tijekom određenog razdoblja i neprekinutost njegove uporabe dio napomena o kojima treba voditi računa prilikom utvrđivanja je li uporaba bila objektivno namijenjena stvaranju ili očuvanju dijela tržišta, te treba uzeti u obzir dokaze koji se ne odnose na relevantno razdoblje, a koji zbog toga nisu lišeni svakog interesa, i procijeniti ih zajedno s drugim dokazima zato što oni mogu dokazati stvarno tržišno iskorištavanje žiga (vidjeti presudu od 16. lipnja 2015., Polytetra/OHIM – EI du Pont de Nemours (POLYTETRAFLON), T-660/11, EU:T:2015:387, t. 54. i navedenu sudsku praksu).

65 U ovom slučaju, kao što je to pravilno istaknulo žalbeno vijeće u točki 53. pobijane odluke, prilozi 10. i 11. dokazuju očitu i vanjsku uporabu osporavanog žiga u trgovačkom prometu između 2014. i 2023., odnosno u razdoblju dugotrajnijem i duljem od relevantnog razdoblja, što je relevantna indicija u ocjeni opsega uporabe u okolnostima slučaja. Iz toga slijedi da je žalbeno vijeće počinilo pogrešku u ocjeni time što u okviru ocjene opsega uporabe nije na razuman i sveobuhvatan način ispitalo priloge 10. i 11., zajedno sa svim referencama i relevantnim elementima koji proizlaze iz priloga 4. do 9.

66 Kao drugo, u točkama 49. i 50. pobijane odluke žalbeno vijeće smatralo je da svi računi i poslovne isprave pokazuju da je tužitelj prodavao predmetne proizvode različitim subjektima u više država članica Unije ili da su, uz njegov pristanak, prodavani tim subjektima, i da ti dokazi daju dovoljno naznaka o teritorijalnom opsegu navodne uporabe. Osim toga, u točki 53. navedene odluke žalbeno vijeće utvrdilo je da se osporavani žig pojavljuje u navođenju proizvoda koji se nalaze na računima i poslovnim ispravama, u katalozima i na preslikama zaslona tužiteljevih internetskih stranica i da je uporaba osporavanog žiga javna, vanjska i očita za javnost Unije. Naposljetku, u točki 64. pobijane odluke žalbeno vijeće zaključilo je da katalozi pokazuju uporabu osporavanog žiga za niz različitih proizvoda označenih tim žigom.

67 Iz EUIPO-ova spisa proizlazi da je tužitelj dostavio 902 stranice računa koje se odnose na prodaju mnoštva proizvoda obuhvaćenih osporavanim žigom, čija se većina raščlanjenih upućivanja izričito odnosi na osporavani žig uporabom elementa „lv” prije oznake dotičnog proizvoda, što se može utvrditi usporedbom s katalozima iz priloga 10. i 11.

68 Naime, u okolnostima ovog slučaja bilo bi nerazumno smatrati da se proizvodi koje poduzetnik stavlja na tržište ne mogu izričito prepoznati na temelju njihovih oznaka proizvoda iz kataloga njihova proizvođača, jer je navodno bilo nemoguće utvrditi mjesto tiskanja navedenih kataloga i njihovu stvarnu distribuciju na relevantnom području tijekom relevantnog razdoblja. Osim toga, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 64. ove presude, činjenica da se proizvodi nude na prodaju u razdoblju duljem od relevantnog razdoblja upravo je takve naravi da pojačava argumente u korist opsega uporabe osporavanog žiga.

69 Kao treće, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 37. ove presude i iz ustaljene sudske prakse, pažljiva usporedba oznaka proizvoda na reprodukcijama proizvoda na fotografijama i u katalozima, s jedne strane, i na računima, s druge strane, nije izjednačena s pukom procjenom vjerojatnosti ili pukom pretpostavkom, nego podrazumijeva racionalan i logičan proces u okviru ocjene stvarne uporabe (vidjeti, u tom smislu, presude od 27. travnja 2022., LG Electronics/EUIPO – Anferlux-Electrodomésticos (SmartThinQ), T-181/21, neobjavljenu, EU:T:2022:247, t. 91.; od 6. rujna 2023., Weider Germany/EUIPO – Den i Nosht (YIPPIE!), T-45/22, neobjavljenu, EU:T:2023:513, t. 42. i od 17. srpnja 2024., W. B. Studio/EUIPO – E.Land Italy (BELFE), T-50/23, neobjavljenu, EU:T:2024:480, t. 60. i 61.). U tom pogledu, tužitelj je na raspravi pravilno primijetio da žalbeno vijeće i, *a fortiori*, Odjel za poništaje, ne prekoračuju ovlasti utvrđujući, na vlastitu inicijativu ili sveobuhvatnom ocjenom dokaza koji su im podneseni, vezu između reprodukcija proizvoda na fotografijama i u katalozima, s jedne strane, i računa za iste proizvode, s druge strane, oslanjajući se na njihove odgovarajuće oznake proizvoda, koje se pokazuju istovjetnima (vidjeti, u tom smislu, presudu od 17. srpnja 2024., BF BELFE, T-54/23, neobjavljenu, EU:C:2024:481, t. 61.).

70 Stoga je žalbeno vijeće počinilo pogrešku u ocjeni time što je u točki 87. pobijane odluke smatralo da je Odjel za poništaje svoje ispitivanje opsega uporabe osporavanog žiga zasnovao na zaključcima koji se temelje na podnesenim dokazima, a da pritom nije u potpunosti znao za njihov sadržaj i da je stoga svoju odluku donio na temelju vjerojatnosti ili pretpostavki.

71 Konkretno, s jedne strane, iz točaka 81. i 82. pobijane odluke i, s druge strane, iz stranica 11. do 13. njegovih očitovanja u pogledu dokaza uporabe od 14. travnja 2023. i stranica 12. i 13. njegovih očitovanja u odgovoru na žalbu od 22. svibnja 2024. proizlazi da je tužitelj Odjelu za poništaje i žalbenom vijeću, navevši referentne brojeve proizvoda koji se nalaze na stranicama 122. i 127. kataloga iz Priloga 10., objasnio da se potonji mogu unakrsno uspoređivati s računima, te je pritom dostavio popis proizvoda – pod referentnim brojevima – koji se nalaze na slikama. Osim toga, također valja primijetiti da žalbeno vijeće nije jasno i dostatno obrazložilo razloge zbog kojih je odstupilo od ocjena Odjela za poništaje i osporilo osnovanost unakrsnih upućivanja koje je on utvrdio i koja su mu omogućila da na temelju elemenata koje je ocijenilo konkretnim i bitnima utvrdi opseg uporabe osporavanog žiga. Stoga je žalbeno vijeće također i nedostatno obrazložilo svoju odluku

72 Posljedično, kao četvrto, iz točaka 81. do 83. pobijane odluke proizlazi da se objašnjenjima koja je tužitelj iznio pred Odjelom za poništaje, a zatim pred žalbenim vijećem, moglo istaknuti prodaju više proizvoda navedenih u točki 5. ove presude tijekom relevantnog razdoblja i u dovoljno velikim količinama i iznosima da bi se zaključilo da se osporavani žig kontinuirano, stvarno i dosljedno rabio za predmetne proizvode, na temelju sudske prakse prema kojoj je žig u stvarnoj uporabi, u smislu članka 51. stavka 1. točke (a) Uredbe 2017/1001, ako se rabi u skladu sa svojom glavnom funkcijom koja se sastoji u jamčenju istovjetnosti podrijetla proizvoda ili usluga za koje je registriran kako bi stvorio ili sačuvao tržište za te proizvode ili usluge, iz čega je isključena uporaba simbolične naravi čiji je jedini cilj osiguranje prava zajamčenih žigom (presuda od 3. srpnja 2019., Viridis Pharmaceutical/EUIPO, C-668/17 P, EU:C:2019:557, t. 38.; vidjeti također po analogiji presudu od 11. ožujka 2003., Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, t. 43.).

73 U svakom slučaju, iz priloga 4. do 9. jasno proizlazi, kao što to tvrdi tužitelj, da su se proizvodi sa spornim žigom prodavali na relevantnom području između 2017. i 2022. Naime, moguće je, u skladu s tužiteljevim argumentima, utvrditi da računi sadržavaju 2919 redaka s oznakom LV, koji

se stoga odnose, kao što to proizlazi iz točke 67. ove presude, na prodaju proizvoda koje tužitelj stavlja na tržište, čiji je ukupni iznos veći od 6,485 milijuna eura, raspodijeljenih kroz relevantno razdoblje.

74 Osim toga, prigovarajući tužitelju, u točkama 72. i 83. pobijane odluke, da se namjerno suzdržao od podnošenja dodatnih informacija ili da je svjesno odlučio da neće dati više detalja u vezi s točnim referencama u računima, žalbeno vijeće je, čitajući točke 73. do 85. navedene odluke, namjeravalo tužitelju naložiti da provede unakrsno upućivanje između svih 2919 redaka računa sa svakim od odgovarajućih proizvoda koji su se nalazili u katalozima. Osim toga, kao što je to potvrđeno na raspravi, žalbeno vijeće nije zatražilo nikakve dodatne informacije ili objašnjenja, tako da tužitelju ne može prigovoriti nikakvo namjerno suzdržavanje od podnošenja dokaza ili činjenica, kao što je to, prema njegovu mišljenju, tužitelj bio dužan učiniti. Međutim, žalbeno je vijeće bilo u razumnoj mjeri u mogućnosti ocijeniti opseg stvarne uporabe osporavanog žiga na temelju svih dokaza, promatranih u cjelini, koji su mu bili podneseni, ili na temelju različitih indicija utvrđenih tijekom uzastopnih faza njegova ispitivanja, ili pak zahvaljujući navodima koje je tužitelj dostavio u nizu svojih pismena i koje je preuzeo Odjel za poništaje.

75 Stoga u tim okolnostima valja smatrati, s jedne strane, da je žalbeno vijeće počinilo pogrešku u ocjeni u pogledu opsega ispitivanja dokaza koje je tužitelj podnio kako bi dokazao opseg uporabe osporavanog žiga i, s druge strane, da je žalbeno vijeće namjeravalo tužitelju nametnuti pretjeran zahtjev u pogledu kvalitete dokazivanja i nerazuman teret dokazivanja u okviru postupka opoziva zbog nepostojanja stvarne uporabe.

76 U tom pogledu, kao peto, točno je da je načelno na nositelju osporenog žiga, a ne na EUIPO-u po službenoj dužnosti, da utvrdi stvarnu uporabu tog žiga (presuda od 26. rujna 2013., Centrotherm Systemtechnik/OHIM i centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, EU:C:2013:593, t. 63.). Međutim, kao što je to navedeno u točki 42. ove presude, dokaz stvarne uporabe ograničen je na podnošenje pratećih dokumenata, kao što su cjenici, katalozi ili računi, što je ovdje slučaj.

77 Osim toga, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 44. ove presude, dokaz stvarne uporabe mora se temeljiti na konkretnim i objektivnim elementima koji dokazuju učinkovitu i dostatnu uporabu žiga na dotičnom tržištu. Međutim, taj zahtjev nedvojbenog dokazivanja ne može dovesti do nerazumnog ili prekomjernog tereta dokazivanja niti se temeljiti na strožim zahtjevima kvalitete dokazivanja od uvjeta na koje se podsjeća u sudskoj praksi koja se odnosi na članak 18. stavak 1. i članak 58. stavak 1. točku (a) Uredbe 2017/1001.

78 Najprije valja odbiti EUIPO-ove argumente, iznesene u njegovu odgovoru na tužbu, koji se, u biti, temelje na zaključcima iz presude od 5. listopada 2022., Puma/EUIPO – CMS (CMS Italy) (T-711/20, neobjavljena, EU:T:2022:604), koja se odnosi na postupak zbog povrede ugleda, na temelju članka 8. stavka 5. Uredbe 2017/1001, koji je neovisan o ovom postupku i čiji se posebni zahtjevi ne mogu ekvivalentno izjednačiti.

79 U ovom je slučaju žalbeno vijeće u točki 83. pobijane odluke usvojilo vrlo strogi pristup, zahtijevajući od tužitelja da utvrdi jasnu vezu između različitih oznaka računa i obuhvaćenih proizvoda, koja mora biti „objašnjena, izražena i dokazana”. Međutim, žalbeno vijeće ne može, a da pritom ne počini pogrešku koja se tiče prava, u okviru postupka opoziva na temelju članka 18. stavka 1. i članka 58. stavka 1. točke (a) Uredbe 2017/1001, nametnuti zahtjev kvalitete dokaza koji nadilazi prihvatljivi prag dokazivanja stvarne i dostatne uporabe, potkrijepljen dokazima ili skupom dovoljnih indicija koje proizlaze iz međuovisnosti različitih relevantnih čimbenika, u smislu sudske prakse navedene u točkama 44. i 45. ove presude.

80 Kao šesto, valja podsjetiti, kao što je to učinio EUIPO u svojem odgovoru na tužbu, (vidjeti točku 38. ove presude), na to da primjena pravnih zahtjeva u vezi s teretom dokazivanja koji je na nositelju žiga u okviru postupka opoziva kako bi dokazao stvarnu uporabu osporavanog žiga ne smije dovesti do toga da mu se nametne nerazuman teret dokazivanja.

81 Naime, nametanje nerazumnog ili prekomjernog tereta dokazivanja može dovesti do povrede prava na dobru upravu, koje je dio općih načela prava Unije i koje je također sadržano u članku 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (vidjeti, po analogiji, presude od 19. listopada 2022. (Prikaz uzorka šahovnice II), T-275/21, neobjavljenu, EU:T:2022:654, t. 31.; od 6. ožujka 2024., Lidl Stiftung/EUIPO – MHCS (Nijansa narančaste boje), T-652/22, neobjavljenu, EU:T:2024:152, t. 87. i rješenje od 1. srpnja 2025., Santos/EUIPO (Oblik preše za agrume), T-668/24, neobjavljeno, EU:T:2025:668, t. 31.).

82 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja utvrditi da je, kao prvo i kao što to proizlazi iz točaka 58. do 60. ove presude, žalbeno vijeće u pobijanoj odluci počinilo više proturječnosti u obrazloženju, kao drugo, kao što to proizlazi iz točaka 67. do 75. ove presude, počinilo više pogrešaka u ocjeni i pogrešaka koje se tiču prava u pogledu ispitivanja dokaza koji se odnose na opseg uporabe osporavanog žiga i, kao treće, tužitelju je zbog toga nametnulo pretjeran zahtjev kvalitete dokazivanja i – posljedično – nerazuman teret dokazivanja, protivno članku 18. stavku 1. i članku 58. stavku 1. točki (a) Uredbe 2017/1001, tako da valja prihvatiti tužiteljev jedini tužbeni razlog i poništiti pobijanu odluku.

Troškovi

83 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika Suda, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.

84 S obzirom na to da je pobijana odluka poništena, EUIPO-u valja naložiti snošenje vlastitih troškova, kao i tužiteljevih troškova, u skladu s tužiteljevim zahtjevom.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (treće vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Poništava se odluka četvrtog žalbenog vijeća Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) od 22. kolovoza 2024. (predmet R 214/2024-4).**

2. **EUIPO-u se nalaže snošenje vlastitih troškova, kao i troškova društva Gürok Turizm ve Madencilik AŞ.**

Škvařilová-Pelzl Nõmm Kukovec

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 19. studenoga 2025.

Potpisi